

Mozelj
Vsa ta gmajna je pokopališče pomorjenih

TABOR
4-6 • 2011

VSEBINA

Vsi smo odgovorni – po Dragu Vogrinčiču.....	49
Moja Mladost – Ignac Kastelic	50
Družinski zakonik – Polona Stegu	55
Bratov grob – Stanislav Klep.....	56
Kazen brez sodbe – Janez Černej.....	57
Pričevanje Fr. Krežeta – Dr. Urbanc	62
Pozaba ali spomin – Bogomir Štefanič	65
Umor mojih staršev – Marica Bastič.....	72
Sodelovanje komunistov z okupatorji – Vodstvo SLS	83
Priče so spregovorile – M. L.	85
Nesmiselnost partizanskega boja – Bernard Nežmah	88
Avtokritika dr. Bajta – Slavko Skoberne.....	92
Prošnja	94
Darovali so	96

*Svobodni sveta
združite se!
Za Boga,
Narod, Domovino!*

April–Junij 2011 • Ljubljana

Po Dragu Vogrinčiču

Vsi smo odgovorni za stanje duha v Sloveniji in v svetu lažnega blišča in napuha. Spoštujmo svetost življenja in človeškega dostojanstva!

Čas, ki prisega na egoizem moči, povzroča krivice in trpljenje tolikim nedolžnim otrokom, ki so bili tudi ustvarjeni za ljubezen. Vse kriči po drugačnem svetu, ki se mora na novo roditi in popolnoma prenoviti.

Človeštvu se je nekaj zalomilo, konec je neke moči, ki je polna laži in napuha.

Ne smemo se predati obupu: Človeštvo se bo moralo vrniti na pot odgovornosti sebi in Tistemu, ki ga je ustvaril. Gojimo prvin-skost življenja in kulture; smo mnogo več kot razglašeni maribor-ski zvonovi, borze, vrednostni papirji in skladi, več kot države in imperiji, ki so jih skozi zgodovino ustvarjali in so se zrušili v prah zgodovine.

Lačen in nezadovoljen svet sporoča, da ni pripravljen sklanjati hrbta svojega dostojanstva za preživetje monopolnih, finančnih in gospodarskih korporacij.

Otroci Slave, stopimo na pot upanja, odgovornosti in spoštli-vega dialoga, da bomo vredni izpolniti hrepenenja po boljšem in prijaznem svetu, da bomo iskali poti in sledili srcu, da bo naša prihodnost iskanje Luči in Življenja.

MOJA MLADOST

Priobčujemo v nadaljevanju življenjsko zgodbo mladeniča Kastelic Naceta, ki opisuje, kako je iz otroka zrasel v vojaka – domobranca, da bi pripomogel k rešitvi domovine v tistem usodnem slovenskem času, ko smo bili razkosani med tri okupatorje, eden hujši od drugega, pa je vstal še četrti – domači komunist, ki je izrabil stisko naroda in v imenu lažne svobode izzival okupatorja, da je ta streljal talce, gonil ljudi v koncentracijska taborišča, komunist pa je kolaboriral z njim, ugrabljal in moral naše ljudi, ki so dvomili v Sovjete.

Dne 20. kimovca leta 1927 sem zagledal luč sveta, v svoji rojstni hiši in vasi lepe Poljanske, doline. Tu sem prvič poklical »mama« v njenem naročju. Bil sem njen deseti – zadnji otrok, od katerih nas je še šest živih, pet bratov in ena sestra. Še preden sem se rodil, sta umrli dve sestri in dva brata. Ko sem bil star komaj šest mesecev, mi je zbolela mama in se zdravila zaradi obolele noge šest tednov v bolnišnici. Hvala Bogu, da se je pozdravila.

Ko mi je bilo sedem let, so me poslali v šolo. Pravijo, da sem imel veselje do učenja, ker sem imel dovolj časa.. Ko mi je bilo devet let, se je poročil starejši brat Janez na posestvo v Biško vas. Bil je domobranec in takrat so mu partizani odvedli ženo. Vrnila se je po štirih mesecih tavanja po hribih, kot ujetnica, zaničevana in sestradana. Samo ona ve, kaj so počeli z njo.

Brat Anton je bil na domu čevljar, skrbel je z očetom za posestvo.

Brat Jože se je vrnil od vojakov, bil nato v službi kot orožnik, vse do razsula jugoslovanske vojske.. Bil je v internaciji 11 mesecev. Ko se je vrnil, so ga mobilizirali partizani, kot brata Antona. Oba sta srečno ušla in se javila v domobranski posadki v Novem mestu.

Četrti brat France je leta 1938 odšel v šolo v Ljubljano, po dveh letih pa se je zaposlil v zadrugi v Mirni peči. Po dveh letih je odšel v Sodražico, od tu pa se je umaknil pred partizani v Ljubljano in se priključil vaškim stražarjem. Tudi jaz sem moral zapustiti domačo hišo in domače ter oditi k vojakom. Doma sta ostala samo starejši brat Anton in sestra Mici.

Na mrtvi straži

Daleč od doma sem veliko mislil na dom in na domače, posebno sem mislil na mamo. Junaško je prenašala vso skrb in strah za vsakega posebej, ki smo bili v stalni nevarnosti pred vohuni in nasiljem.

Namesto da bi ji povračali za skrbi in ji sploh pomagali, da bi se nekoliko odpočila, smo šli vsak po svoje. Ostala je brez sinov. Vendar smo hvaležni Bogu, da smo vsi danes zdravi, živi in pet vojakov – domobrancev.

Ko sem zapustil šolske klopi, se je začela vojna. Krave sem pasel v gmajni. Spominjam se nekega dne v septembru. Proti večeru sem zagledal očeta, ki je hitel po klancu proti hiši, za njim pa pet partizanov. Dohiteli so ga in ga vprašali za sinove. Na odgovor, da krmijo živino, so prišli k nama z Antonom. Ugrabili so vse tri in zvezane odvedli. Še preden smo odšli, smo jih prosili, naj nam dovolijo, da se poslovimo od mame in sestre, če se ne bomo več videli. Mama in sestra sta jokali. Radi bi odšli z nami. Niso ju pustili. Z revolverji so ju odgnali in jima grozili. Nas so odgnali v gozd. Vse tri so postavili v vrsto in nas pričeli zasliševati. Očitati so nam, da je brat France pri »tabelih« in da ima brat Jože spravljeno puško doma. Na vse zanikanje, da puške nimamo, ker jo je Jože vzel s seboj, ko je bil takrat poklican v službo v Škocjan. Očitati so nam, da so pri nas sestanki »ta belih« in da dajemo poročila o partizanih..vse ni nič pomagalo. Grozili so nam, da nas bodo postrelili, če ne povemo resnice. Nato vzamejo puške in jih naravnajo proti nam. Ker pa smo vztrajali, so nam puške namerili na prsi. Nato je vodja patrolje prinesel kos papirja in svinčnik, kjer naj bi se vsak podpisal. Ne vem, ali je bilo direktno za našo smrt, ali obtožnica po njihovem receptu in potem smrt.

Vodja patrolje, domačin Zajec Anton, kovač iz Mirne peči in njegov brat, sta zahtevala »justifikacijo«.

Ponovno so dvignili puške, dvakrat, trikrat, in jih položili nam na prsa. Ubogi oče je slabosti in strahu zlezel na tla in obnemogel obležal. Končno so le videli, da nas ne morejo prisiliti v nekaj, česar ni. Zagrozili: so nam če pred komurkoli izdamo in povemo kaj o tem, bodo prišli ponovno, pobili vse domače in požgali vse poslopje. Ta dan mi ne gre iz spomina, gledal sem smrti v oči.

Oče je po teh dogodkih zbolel od strahu in žalosti.

Na pohodu

Neko nedeljo pa je sestra spet zagledala skozi okno veliko vojakov, na kapah pa ni ločila, kaj imajo. Rekla mi je, naj se hitro skrijem, ker so menda partizani. Ko le gleda, srečno presenečena opazi, da so borci Štajerskega bataljona. Spoznala je kaplana Šinkarja. Najraje bi skočila ven, pozdravit rešitelje, vsakega posebej.

Takrat se šele prvič videl »ta bele«, za katere sem moral preje prestatu mnogo strahu, kajti partizani so jih »slikali« nam kot grozovite pošasti. Veselo smo se spogledali in globoko zadihali.

»Sam Bog jih pošilja med nas«, je dejala mama.

»Škoda da ne bodo ostali pri nas«, je zaskrbelo očeta.

Na Božič tistega leta je v vas prišla Gubčeva brigada. Vsi smo se morali umakniti iz hiše v hlev, da smo imeli streho kot Sveta družina tiste božične noči.

Partizani so stikali povesod, pobirali vse kar jim je prav prišlo, se gostili in pasli uši po sobah. Mama pa jim je morala kuhati in streči kot gostom, ki so nas prišli »osvobodit.«

Na Novega leta dan se je ponovil »obisk«, le da je bilo to pot nasilje. zbijali so na vrata in okna in vpili: »Odprite«! Planili so v hišo in iskali,

Domobranski ponos

kje so fantje. Posebno so zahtevali brata Antona, ki je spal zunaj. Ko je mama poklicala Antona, so spraševali, kje so drugi. Bil sem samo jaz doma.

Ko Anton ni takoj prišel, so vpili nad mamo, kje ga skriva? »Rada bi to storila, če bi se dalo!« Je mama odgovorila divjemu partizanu.

»In tudi ti greš z nami,« je pokazal

name. Dejal sem mu, da sem bolan, »ko pa se pozdravim, se vidimo«. Na prošnjo mameino so me pustili. Brat Anton pa je vzel za silo stvari in obutev ter odšel v temno noč. Mislili smo, da ga več ne bo nazaj, vendar se je vrnil po treh dneh. Posrečilo se mu je uiti.

Neko nedeljo sem zagledal skozi okno tri partizane. Z njimi je bil domačin Grivec Anton. Kar skozi okno me je pozval, da drugega dne ob 10 uri bo prišla patrulja pome. Jaz sem se res pripravil, a ne za partizane, pač pa za umik. Težko mi je bilo, saj nisem vedel, kam naj se umaknem. Še težje je bilo mami in očetu, ko smo si podali roke. Mama je jokala in tudi oče je imel solze v očeh. Odšel sem k bratu Janezu v Biško vas. Nekaj časa sem bil pri njem, a tudi tu ni bilo varno. Uma knil sem se v Mirno peč. Dva meseca sem bil v negotovosti. Drugega aprila pa so ustanovili Vaško stražo. Tudi jaz sem prijel za puško, bilo mi je šestnajst let. Kmalu je četa narasla na 150 mož. Takrat se je vse spremenilo. Mir in brezskrbnost sta vladala v vasi in daleč naokoli. Večkrat smo naleteli na partizane, ki so se umaknili v goščo in od tam oddali nekaj strellov na nas. Žrtev v Mirni peči nismo imeli celih pet mesecev, vse do osmega septembra 1943.

(Nadaljevanje sledi)

Polona Stegu, Ljubljana

DRUŽINSKI ZAKONIK

Seja odbora za delo, družino socialne zadeve in invalide, ki je bila napovedana za 6. april t.l., je bila zadnji hip prestavljena na 4. maj t.l.

Kot državljanka, ki se zavedam pomembnosti problematike predloga novega družinskega zakonika, sem želela na seji prisostvovati in sem gospe Černak Megličevi dvakrat pisno izrazila to svojo željo, vendar nisem prejela odgovora, kaj šele argumentirane razlage, zakaj se seje ne smem udeležiti.

Očitno si gospa Černak Megličeva zelo samosvoje razlaga demokracijo in arogantno krši demokratične standarte in pravila.

Sekretarka Kopač Mrakova je na tiskovni konferenci 26. aprila t.l. trdila, da v času javne razprave niso prejeli nobenih strokovno utemeljenih predlogov proti izenačitvi naravne družine očeta, matere in otrok, z istospolnimi skupnostmi. Obenem je trdila, da izpolnjuje odločbo ustavnega sodišča.

Kako si drzne sekretarka Kopač Mrakova izjavljati take absurdne laži!

Informacijska pooblaščenka je še preteklega aprila javnosti posredovala informacijo, da v sodelovanju strokovnjakov v zvezi z nastajanjem novega družinskega zakonika »ne obstajajo nikakršni zapiski in da delovna skupina za pripravo predloga zakonika ni bila imenovana, zato tudi ne obstajajo zapiski o njenem delu.«

Nadalje informacijska pooblaščenka piše, »da organ ni pripravljaj posebnih analiz in poročil, temveč le predlog zakonika«.

Ne razumem, kako si na ministrstvu za delo družino in socialne zadeve razlagajo strokovne analize in strokovne argumente. Kot debato ob kavici?

Zavajajoče je tudi sklicevanje na odločbo Ustavnega sodišča RS, v kateri se je Ustavno sodišče izreklo le o premoženjskih razmerjih istospolnih partnerjev, ki pa nikakor niso podlaga za redefinicijo družine in urejanja posvojitve.

Je v naši državi mogoče, da peščica ministrov, državnih sekretarjev

*in homoseksualnih aktivistov ignorira in ne upošteva večinske volje
ljudstva, ob tem pa še nesramno laže in zavaja?*

* * *

Nadškof Perko in nekateri škofje so povedali, da nad slovenskim
narodom visi meč sovraštva in prekletstva, zaradi toliko prelite nedolžne
človeške krvi in tolikega mučenja nedolžnih ter tolikega trpljenja in
preganjanja med in po drugi svetovni vojni.

Zato moramo skupaj mnogo moliti, da odženemo sovraštvo in
prekletstvo.

* * *

Stalin, voditelj Sovjetske zveze: »Dovolj je, da ljudje vidijo, da so bile
volitve. Tisti, ki volijo, ne odločajo o ničemer. Tisti, ki štejejo glasove,
odločijo o vsem.

Stanislav Klep

BRATOV GROB

*Postoj ob mojem grobu – Brat,
in skupaj bova našla pot
iz teme labirinta zmot,
ker sam ne moreš najti vrat.*

*Za tvoj/ga sina , ki živi,
za moj/ga tudi, ki ga ni,
imaš oblast – a ne moči
utrnit/ solzo iz oči,
ki je še ni posušil čas.*

*Za tvoj/ga vnuka, ki živi,
za moj/ga tudi, ki ga ni
in nikdar ga ne bo –*

*A bolj kot to, duha teži
kar vnuku ti povedat/ ni,
da mene tudi v grobu ni,
da jaz sem tam
kjer med smetmi
so z žico zvezane kosti.*

Janez Črnej

KAZEN BREZ SODBE

Ruskemu narodu je žedesetletja znano geslo: »Car Nikolaj izdal manifest, mrtvim svobodo, živim arest«!

Najbolj učinkovito so to geslo skozi revolucionarno dobo izvajali sovjetski boljševiki doma. Boljševiki so ta vzorec uporabljali povsod tam, kjer so z revolucijo prišli na oblast.

Množični poboji drugače mislečih, posebno premožnih ljudi, so bili značilnost ravnanja komunistov v nasprotju z nacisti, ki so imena svojih žrtev javno objavljali kot svarilo in izraz svoje moči. Komunisti so pobijali na skrivaj, zahrbtno, in njihovi grobovi so skriti ali izravnani. Kot noji v pesek tiščijo svoj videz v molk, laž in pozabo.

Za strahotnimi poboji so sledile prisilne privedbe v improvizirana taborišča in zasilne zapore, saj v pravih zaporih, ki so jih prej uporabljali okupatorji, ni bilo več prostora. Lažnivi propagandni pozivi skritim ljudem, naj se javijo novim oblastem vsi, ki imajo čisto vest do naroda, so bili v resnici pozivi za smrt.

Z vojsko so zaprli državne meje z mrtvimi stražami. Ustreljen je bil

Podli za svetle yzore
verse in naroda

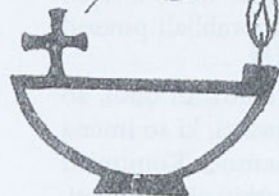
Bizovik

17. 5. 1942.

Dobrunje

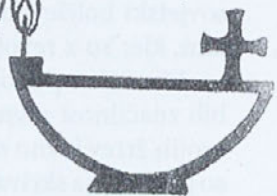
Rajc Jarež
* 8. 8. 1923.

Cankar Milko
* 20. 2. 1921.

Jakov Franc
* 3. 9. 19.

AKOS Jre.

* 8. 10. 1888. oče + sin * 8. 12. 1922.

vsakdo, ki se na poziv ni ustavil. Napolnili so prisilna taborišča, kjer so delovale žične ograje in brzostrelke. Vse drugo, hrana, voda, streha in stranišča, so prepustili naključju. Važno je bilo le to, da so bili ljudje pod stražo in nadzorovani. Sledili so vnovični poboji in skrajno improvizirana sojenja tako imenovanih »ljudskih sodišč«, zato da so laže prikrivali ropanja zasebne lastnine obsojenih in pobitih ter izvajali zaplembe nepremičnin.

V zimi 1945/46 so v živinskih vagonih v hudem mrazu izselili cele družine, brez hrane, vode in obleke na madžarske nenaseljene ravnine, kjer so jih zmetali iz vagonov in jih zapustili v prepričanju, da jih bodo pobili ali uporabili sovjetski boljševiki, ali pa bodo od izčrpanosti umrli. Enako so počeli na avstrijski meji, samo da so tja dovažali družine s tovarnjaki in jih čez mejo s silo in grožnjami nagnali peš.

Vsa ta zverinska početja so se v Prekmurju začela aprila 1945, po odhodu sovjetske armade, drugod po Sloveniji pa 7. In 8. maja. Pravi

Hiša mučenja - Bliska vas, Polica

razmah je doseglo nasilje po 9. maju 1945, po koncu vojne, ko so gonili ljudi kot živino z vpitjem, udarci, kletvijo in zasmehovanjem.

Ljudje v Sloveniji so lahko potovali iz kraja v kraj nadzorovano s posebnimi za to pripravljenimi dokumenti, ki so jih izdajale lokalne policijsko – partijske osebe. Z eno dovolilnico je bilo mogoče potovati samo v en kraj in samo za določen čas.

Kontrole po vlakih, avtobusih, cestah in lokalih so bile stroge, namenjene vsem domnevnim političnim »sovražnikom ljudstva«. To so bili predvsem verni ljudje, pripadniki domobrancev, kraljeve vojske v domovini, pripadniki nekdanjih političnih strank, kmečki sloj, intelektualci in razočarani partizani.

Osebe, najdene brez dovolilnice so bile »kaznovane« z zaporem ali prisilnim delom, posebno na Kočevskem, v Rajherburgu, na Igu, v Mariboru, v Ljubljani, na Pohorju in povsod tam, od koder so lahko ljudi pošiljali brez sodnih podlag in dokumentov. Vsak partijski »sodnik« je bil polnomočen obsodbo.

NEDOTAKLJIVI MORILCI

Množična nasilna dejanja, ki so ga izvajale Narodna zaščita, Ozna in Udba, v izseljevanju je bilo na Kočevsko, v zaprto območje. Prihajali so s tovarnjaki ponoči, brez napovedi. V dveh urah so si morale cele družine pripraviti najnujnejše stvari za življenje. Kmetje pa so lahko vzeli s seboj še po eno kravo. Zvozili so jih do najbližje železniške postaje, od tam pa z vlakom v živinskem vagonu.

O tem ni nobenih pisnih dokumentov. Pisne dokaze o teh krutostih so komunisti in njihove represivne službe uničile. Idejni vodja pri uničevanju arhivov je bil domnevno MILAN KUČAN, kot najvišji partijski funkcionar ter njemu podrejena Udba, katere člani in potomci so bili ves čas do danes (tudi v času slovenske tranzicije) dobro nagrajevani.

Slovensko volilno telo, ki je imelo politično oprane možgane, pa jih je ves čas s svojimi glasovi nagrajevalo.

Janeza Pavčiča dvigujejo iz zemlje. (MNZS)

Spomnimo se tudi drugih privilegijev, ki jih je partija uvedla v vse pore vsakdanjega življenja. Kdor je bil član partije, je imel s tem dovolilnico, oziroma pogoj za delovno mesto učitelja, sodnika, ali za druge vodilne položaje v tovarnah, prometu, šolstvu, v trgovinah, komunali, zdravstvu, v vojski, milici, celo pri smetarjih in dimnikarjih, in prikrito, prek Udbe, v Cerkvi prek Ciril-Methodovega društva.

Ukazi komunistične revolucionarne diktature kako naj živimo, so nas spremljali od maja 1945 do aprila 1990. Komunistična partija je sprva uporabljala orožje in propagando, nato zapore in propagando, potem življenjski obstoj in propagando, nato laži in propagando, za tem pa sprenevedanje, laži in obrekovanja. Tak način vladanja skozi desetletja je ljudem odvzel občutek za resnično svobodno življenje, ki je v demokraciji omejeno samo s svobodo drugega.

V komunističnem režimu je bilo dovoljeno samo to, kar je bilo v zakonih zapisano, vse drugo je bilo prepovedano.

Ljudje ki so bili s strani komunističnega režima in totalitarne države

najbolj človeško prizadeti, njihovo življenje pa iznakaženo, to so bili otroci politično odpisanih zaprtih in umorjenih staršev.

Če pregledamo to obdobje natančneje, spoznavamo, da so bili ljudje za nič krivi, pobiti z orožjem, topim orodjem, noži, zadavljeni, zmetani v ogenj, izstradani, znoreli, zmetani živi v rudniške jaške, vodnjake, strelne jarke, brezna in zasuti z minami ali zidanimi pregradami, kjer so umirali nagi in na smrt žejni, pili lastni urin in polzečo kri v temi in psihičnem obupu.

Vsa grobišča so tudi fizično pokrili in zravnali z zemljo, celo s tanki. Rudniške jaške so zasipavali z industrijskimi odpadki, ali pa so na grobove vozili komunalne odpadke. Kasneje so jih zalili z vodo.

Kakšen odnos so imeli komunisti do dojenčkov pobitih staršev, nam govori izpoved Janeza Anžlovarja, mladoletnega zapornika s Teharji, ki pravi: »Partizanke so ženam častnikov pobrale otroke še v plenicah, jih naložile na voz diro, in jih tam pustile na vročem junijskem soncu, da so pomrli. Mi smo slišali neživljenjski jok teh otrok in mater. Kasneje sem izvedel, da je tam na soncu hiralo in umrlo okoli dvajset otrok, zavitih v plenice.

Dr. Peter Urbanc

PRIČEVANJE FRANCETA KREŽETA

O tem govori »svečana izjava pod prisego« Franca Krežeta, 16. aprila 1993, ki je bila objavljena v naši reviji maj–junij 1999, ki jo je overovala priča, dr. Peter Urbanc.«

»Svečana izjava pod prisego.«

Podpisani Franc Kreže, rojen 8. 8. 1924 v Čemšeniku, Zagorje on Savi. Zadnji naslov doma je bil Vel. Mengeš 125, do leta 1945. Sedanji naslov 52 Moonskwood Cres. New Market Kanada, državlján Kanade.

Konec maja 1945 sem bil vrnjen iz Vetrinja v Teharje. Od prihoda v taborišče sem živel podnevi in ponoči zunaj na kamnu, skupaj z domobranci, starejšimi od 18 let.

Po približno šestih tednih je mene in tri druge domobrance med 9. in 10. uro poklical partizan in nas odvedel na delo. Vedno pod stražo smo morali na surov način čistiti stranišča. Po tem delu so nas poslali za barako. Tam smo morali pograbit dve trugi – nosilnici za prašiče. Po nekaj 50 metrih smo zagledali otroško perilo, cunje, samo nekaj metrov v stran smo zagledali mrtve dojenčke, ki so ležali v krogu približno osmih metrov.

Partizan je velel naložiti dojenčke na truge. Sam sem položil na trugo mrtvo okrvavljeno punčko in še dva otročka. Tudi moj sotrpin je previdno nakladal, kot da so še živi. Isto sta počela nosilca druge truge.

Te mrtve dojenčke smo odnesli na majhno malo pobočje, kjer so bile jame deloma že napolnjene s trupli. V te jame smo stresli dojenčke iz obeh trug in šli nazaj po nova mrtva telesa. To pot smo morali pobrati tudi razmetano otroško perilo in cunje. Računam in jamčim, da smo pokopali najmanj dvajset teh drobnih teles.

Ko smo drugič zmetali dojenčke v jamo, mi je partizan ukazal, da moram skočiti v jamo. Čakal sem, kdaj bo spustil rafal, vendar ga ni.

Pavčičev prijatelj Niko. Za njim je župnik Černilc - Begunec

Ko sem bil v jami, mi je ukazal poravnati trupla. Po tem mrtvaškem opraviilu so mi solze zalivale oči. S težavo sem se spravil iz jame. Potem smo z rokami in z lopato zasuli malo zemlje.

Še ob jami nam je partizan zagrozil. « Če bo kdo zinil eno samo besedo o tem, kar smo delali, vas bomo našli in takoj postrelili »

Franc Kreže je pred nekaj leti umrl.

Odnos do otrok partizanskih »sovražnikov« opisuje v svojih *sporočilih o stoterih grobovih v Rajska dolina*, tudi partizan morilec, Vili Maurer

Otrokom umorjenih staršev so spreminjali imena in priimke. Brate in sestre so ločevali po različnih vzgojnih zavodih in drugih bivališčih.

Iz centralnih zbirališč, kot so bili Petriček, Štigerjeva vila v Celju, Hrastovec pri Mariboru, Strnišče pri Ptuj, so jih pošiljali v Ormož in na Polzelo pa v Dobrno, Laško, Šmarje pri Jelšah, Vransko, ljubljanski internat ter pri raznih družinah, ki so jih nekatere posvojili.

Ti otroci, ki jim je država določila skrbnike, vzgojitelje, čuvaje in učitelje, so rasli brez pojmov, kaj je mama, kaj ata, kaj brat, sestra, stric, teta, dom, družina, vera, kaj so sorodniki. Vse to je za njih bila le država s podaljšano roko vzgojiteljev, ki so bili iz komunizma preizkušenih vrst.

Ti vzgojitelji in vzgojiteljice so izvajali tudi vsiljeno spolno vzgojo pri doraščajočih dekletih in fantih. posebno v Dobrni in v Šmarju pri Jelšah, kjer so partizanski vzgojitelji po hitrem postopku teh mladcev poskrbeli, da so postali kasnejši učitelji, slikarji, družbeno politični delavci ter predsedniki raznih združenj.

Vzgojiteljice so odraščajoče fante odpeljale kar domov, da so jih okopale in oprale ter pripravile za vsiljeno spolno vzgojo. Takratni otroci so mi rekli, da bi danes takim vzgojiteljicam rekli popolnoma drugače, kljub njihovim položajem in ugledu med partizani.

Ti otroci so bili ukradeni otroci umorjenih staršev. Pri njih je bilo treba uporabiti turški recept, ustvarjanja janičarjev, državnih otrok.

Tu in tam jim je janičarska vzgoja tudi uspela, posebno pri tistih oskrbnikih, ki so bili člani partije in so živeli od režima.

POZABA ALI SPOMIN

Članek je delno priredilo uredništvo Tabora na raziskovanje pretekle zgodovine, s poudarkom na proučevanju vseh treh totalitarizmov, ki so prizadeli slovenski prostor in ljudi. To so nekatere še ne raziskane teme, predvsem o komunističnem totalitarizmu, nepogrešljivo zdravljenje slovenske travmatizirane preteklosti.

Priobčujemo pogovor z mag. Andrejo Valič, direktorico Študijskega centra.

Ali ste, odkar je rov sv.Barbare razkril svojo grozljivo vsebino, obiskali hudo jamo?

Ko je Slovenijo 2009 obiskal britanski zgodovinar Nikolaj Tolstoj, sem bila skupaj z njim pri rudniku v Hudi jami.

Najbrž ste ob tem podoživljali občutke, ki so vas prevevali ob prvih podobah, ki so prišle v javnost nekaj mesecev prej.

Vedela sem, da se je Jože Dežman, ki je vodil vladno komisijo za urejanje vprašanj prikritih grobišč, ukvarjal z nečim velikim. Večkrat mi je omenjal Hudo jamo. nisem pa poznala vseh podrobnosti. Ko so v začetku marca 2009 podobe iz rova sv. Barbare prišle v javnost, je bil to zame resničen šok. Skušala sem si predstavljati kalvarijo teh ljudi, ki pa je dejansko nepredstavljiva – toliko groze na enem kraju presega človeške zmožnosti vživljanja. Ko so se takrat novinarji name obrnili za izjavo, sem dejala – in ponavljam tudi zdaj – da je to najhujša kršitev človeških pravic. Že takrat pa je bilo tudi jasno, da bo Huda jama sprožila veliko vprašanj...

... pa tudi pričakovanj. Dejali ste, da ste ob Hudi jami doživeli šok. Zdelo se je, da ga je doživela celotna javnost in da zaupno po

**Hudi jami glede povojnih pobojev »ne bo nič več tako, kot je bilo«
Ali se jo to pričakovanje uresničilo?**

Kje pa! Daleč od tega. Želela bi da bi Huda jama res sprožila katarzo, očiščenje, a je po mojem prepričanju ni. Vsaj pri tistih ljudeh, ki so bili pri tem kakor koli odločujoči, je še vedno – ali celo vedno bolj mogoče zaznati neko sprevrženost, grozljivo neobčutljivost, popolno pomanjkanje empatije do ljudi, ki so bili, nekateri še živi, zakopani in zazidani. Ti ljudje so vendarle imeli svoje družine. To so travme, ki ostajajo. Kar se tiče Hude jame, povojnih in medvojnih pobojev, naj bi tudi vsak posameznik naredil korak naprej pri sočutju do žrtev in njihovih svojcev.

Tako so jih partizani gnali na usmrtitev

Hudo jama nekateri primerjajo s Srebrenico. A tu srečamo tudi neko bistveno razliko: Za Srebrnico velja pravica spoštljivega in ne-

govanega javnega spomina. Hudo jamo pa potiskamo na spominsko obrobje oziroma čez ta rob v vnovično pozabo.

Vsak zločin, sploh takih razsežnosti, kakršen se je zgodil na teh krajih, je zločin zase. Lahko pa vidimo, kaj je skupno zločinom, kot sta Srebrenica in Huda jama, neobčutljivost storilcev in sprevržena zločinska sistema, ki jih je »prisilil« v taka dejanja. V Srebrnici se je dogajal genocid in tudi v Hudi jami, ki je simbol vseh drugih morišč in grobišč na Slovenskem – lahko govorimo o genocidu.

Gospa Milanka Dragar, ki piše knjigo o Hudi jami in Srebrnici mi je pripovedovala o svojih pogovorih z muslimankami, ki objokujejo svoje mrtve. Cilj življenja vidijo v tem, da pokopljejo svoje mrtve, potem lahko tudi same umrejo. Kaj pa pri nas?

Koliko ljudi je želelo pred svojo smrtjo pokopati svojce, vendar niso dobili te možnosti in še danes je nimajo.

Ko so mu ubili mamo, je napadel zločinca z golimi rokami

Tem je v napoto tudi vaš študijski center. Za nekatere ustanove in zgodovinarje, ki afirmativno pišejo o preteklem režimu, ste moteči, tako da bi vas radi »utopili v žici vode.«

Najnovejše napade na nas je sprožilo poročilo *Spomin na zločine totalitarnih režimov v Evropi*, ki ga je Evropska komisija lani posredovala Evropskemu parlamentu in Evropskemu svetu.

Prinaša pa podatke o tem, kako se v posameznih državah soočajo z zločini totalitarizmov.

Tako je. In to velja za zločine vseh totalitarizmov. Slovenske kritike je najbolj zbudla pripomba, da na naših univerzah zgodovino poučujejo še vedno profesorji, ki so bili v prejšnjem režimu člani zveze komunistov.

V domačem okolju se večkrat počutite nelagodno. Dejali ste, da je bistveno drugače v mednarodnem prostoru. S kom sodelujete?

V dveh letih nam je na mednarodnem prizorišču uspelo navezati stike z vsemi podobnimi ustanovami v Evropi. Izredno dobro sodelujemo s Švedi. Švedska upravičeno velja za državo, ki je pomembna varuhinja človekovih pravic. Del tega prizadevanja pa je, da je treba mladim ljudem nenehno pripovedovati zgodbe o totalitarizmih, ki so nas prizadeli. Nobene samodejne varovalke ni, da nas ne bi kaj podobnega spet doletelo.

V odnosu do totalitarizmov bo posvečena tudi skorajšnja javna tribuna v Evropskem parlamentu, prireditev, ki je postala že tradicionalna. Prva je bila aprila 2008, v času slovenskega predsedovanja, druga v času češkega predsedovanja, marca, 2009, tretja pa bo konec marca v času madžarskega predsedovanja.

Konec marca bo nova javna tribuna v okviru madžarskega predsedovanja. Evropki zvezi in v organizaciji evropskih poslancev, tako podpredsednika Evropskega parlamenta, Laszla Tokesa, znamenitega

pastorja, ki je sprožil romunsko revolucijo leta 1989. Med drugim bosta prisostvovala tudi nekdanja latvijska zunanja ministrica, Sandre Kalniete in slovenski poslanec, dr. Milan Zver.

Zakaj morajo mladi vedeti, kaj so počeli njihovi očetje in dedje?

Res pogosto beremo in slišimo komentarje: »Kaj nas to briga; hočemo službe, stanovanja, hočemo mirno živeti. Ne obremenjujte nas s svojimi zgodbami. Se strinjam, mladi res zaslužijo mirno življenje. Dejstvo pa je, da so, recimo leta 1939 ali 1941, tudi živeli mladi ljudje, ki so si prav tako želeli službe, stanovanja, mirnega življenja in družine. In kaj se jim je zgodilo?

Mnogi od njih so postali samo koleščki v grozni nacistični, fašistični in komunistični mašineriji. Tega se moramo stalno zavedati.

V totalitarizmu je človek samo zidak, samo številka. Posameznik kot oseba ne velja nič.

Take razmere se lahko hitro ponovijo, sploh v času gospodarske recesije, v kakršni tičimo« Slovenci še posebej globoko, pa socialne in politične krize. Skupek teh kriz se lahko zelo hitro izkristalizira v željo: »Hočemo trdo roko, ki bo naredila red, poštenje in disciplino«!

To je gnezdo, iz katerega se res lahko hitro izvalijo ljudje, ki bodo s trdo roko udarili po mizi in uvedli »red in mir«, s tem pa totalitarizem. Vemo pa, kaj to pomeni: en vodja, ena stranka, vsemogočna vojska in policija, cenzura, gulagi, enosmerni mediji. Vse, kar smo že doživeli.

Če boste na mednarodni ravni iskali odgovor na vprašanje, kaj mladi Evropejci vedo o totalitarizmih, se moramo nujno vprašati, kaj mladi Slovenci o njih vedo? Kaj bodo recimo vedeli tisti, v osnovnošolskem projektu: stisni roko v pest, ki postavlja vrednostni enačaj med OF pred 70 leti in slovensko osamosvojitvijo pred 20 leti?

Ta projekt sproža nove delitve. Ni mogoče enačiti OF, ki je ljudi razdvajala, z osamosvojitvejo, ki jih je družila, ki je bila odraz plebiscitarne volje ogromne večine Slovencev proti tiraniji in za lastno državo!

Kakšno sporočilo pošiljamo mladim, ko na najvišjih državnih ravneh načrtno rehabilitirajo sistem, s katerim naj bi sicer »prelomili« z osamosvojitvijo. Šef nekdanje politične policije je državni odlikovanec; odlikovanje mu je izročil človek, ki mu arhivske listine pripisujejo več »masla na glavi« glede vpetosti v prejšnji režim, kot bi sam želel priznati. Vrhovno sodišče vodi človek, nad katerim visi dvom o ubojih pribežnikov na jugoslovansko – italijanski meji; za generalnega državnega tožilca kandidira človek, ki se noče izreči o svoji vlogi v vsaj enem postopku, v katerem so bile kršene človekove pravice. Kako gledate na te primere?

Potrjujejo Pučnikovo tezo o poškodovanosti mentalitet. Te mentalitete so tako poškodovane, da potrebujemo, kot je dejal Pučnik, najmanj tri generacije, da bo v slovenskem prostoru vzpostavljena normalnost. Verjamem pa, da že zdaj veliko Slovencev razmišlja o teh stvareh.

Ko sem v arhivu Slovenje pred nekaj meseci prosila za Pučnikov dosje, so mi povedali, da je bil izbrisan.

Le kaj naj si ob tem mislim?

Čez 14 dni se povrnemo ...

A to smo tista tiha večina?

Da, tiha večina. Javni prostor je poln ljudi, ki glasno vpijejo in ki bi radi ustavili normalen razvoj Slovencev zato se večkrat zdi, da te tihe večine sploh ni. Žalostno je, da mora v takih razmerah tujina znova povedati, kaj je normalno, kaj je civilizirano.

Tu se torej kaže, da se na slovenskem bije »boj« med kulturo pozabljanja, ki nam svetuje, naj preteklost pustimo zakopano, kakršnakoli že je, in kulturo spominjanja, ki izhaja iz prepričanja, da je bilo v preteklosti vse prav in dobro.

»Zbogom domovina. Vse smo ti dali«

UMOR MOJIH STARŠEV

Tisto jesen leta 1941 so se prvič pojavili v vasi oboroženi partizani, neznani fantje, nikoli domačini. V našo hišo niti enkrat niso prišli kot prijatelji. To je zasluga nekaterih vaščanov, ki so jim sporočili, da naša družina ni primerna za OF. Prišli so vedno z naperjenimi puškami, grožnjo in očitki, da smo izdajalci, da zbiramo orožje... Oče jim je zatrjeval, naj preiščejo vso hišo, hlev, kozolec – pa tega nikoli niso storili, le vztrajali so vedno, da smo izdajalci. Oče jim je korajžno odgovarjal: Izdajalci, koga, komu, kdaj? Niso vedeli odgovora, le trdili so vedno isto – izdajalci!

Kmalu smo spoznali po geslih, ki so jih širili z letaki, da je njihov ideal komunizem, stalinizem. Zagovarjali so upor proti okupatorju, kar smo tudi mi zagovarjali, in revolucijo, ki naj pomete vse stare ideje, spremeni ves red življenja. To pa ni šlo nam v račun. Kako naj tako delovanje sprejmemo, odobravamo ali celo sodelujemo?

V tistih dobi so nam bila živo v spominu poročila iz Rusije, knjiga Ukrajina joka: tisoči po zaporih in prisilnih taboriščih, lakota prebivalcev, neizrekljiva grozodejstva.

Nekaj časa so po ovinkih hoteli pridobiti brata Toneta in Lojzeta, katerima so razlagali kakšen raj je v Rusiji, blagostanje, pravica, bratstvo. To so govorili tudi drugim fantom, toda ni bilo odziva.

Brata Pavleta že ni bilo več doma vstopil je v škofijsko bogoslovje, le poredko je prišel domov. Karel pa je po končani šoli nastopil vajeniško dobo pri horjulskem kleparskem mojstru.

Božični prazniki tisto leto v naši vasi so minili skromno in še kar mirno. Na koreni so tisto zimo fašisti požgali Vrbetovo in Maroltovo hišo, malo pozneje pa še Janševo. V vasi so zalotili partizane. Nekatere ljudi so aretirali, zaprli in odpeljali.

Oče je bil vidno zaskrbljen. Partizani so več in več zalog hrane pobirali iz občinskega skladišča. Temu se kot župan ni mogel ukloniti. Ali naj prebivalstvu odtegne hrano? Po svoji vesti v nobenem primeru ni mogel, zato je odklanjal nikdar zadostno pomoč partizanom. Po

Vračanja
domobrancev

TEHARJE - »Zbogom očka«!

drugi strani pa je bil globoko prepričan, da upor okupatorju tedaj ne bi uspel, preveč življenj bi bilo izgubljenih.

Partizani so ga smrtno zasovražili. Ko smo brali poročila o umorih katoliških voditeljev, akademikov in odločnih vernih ljudi po deželi, posebno pa v Ljubljani, je na nas legla težka skrb.

Tisto pomlad sem bila za binkošti 24. in 25. maja doma. Naslednji dan, 26. maja sem bila z mnogimi sošolkami priča ob truplih profesorja, duhovnika, Lamberta Ehrlicha in akademika Rojca z mnogimi sošolkami. Atentator je ta dva ustrelil pred ljudsko kuhinjo v Ljubljani,

v Streliški ulici, ko sta se vračala od maše. Ležala sta v cestnem prahu, oblita s krvjo. Obkrožali so jih dijaki, bogoslovci, akademiki. Vse je glasno molilo, sveče so gorele, blagoslovljena voda jih je izmivala, dekleta so nosile rože in jih polagale ob truplih. Duhovnika, ki je blagoslavljal, je premagal jok. Vsi smo jokali Nismo mogli doumeti te groze zlobe, bratomornega sovraštva.

Morali bi biti veseli kot kristjani novih mučencev, pa je nas premagovala žalost. Vsi smo poznali nešteta dobra dela Lamberta Ehrlicha, posebno še njegovo dobroto do revežev, veliko pomoč študentom – beguncem.

Prijateljice so se počasi razšle presunjene zaradi tega strašnega umora. V meni pa je brez prestanka glodala skrb. Če se sredi mesta kaj takega zgodi, kaj pa šele v osamljeni vasi, kjer smo popolnoma nezavarovani.

Dva tedna pozneje sem spet šla domov v Ljubogjno. V Ljubljani je bila stiska za živež. Kadarkoli je kdo prišel od doma, mi je kaj prinesel kaj živeža to pot sem šla sama. Mama se je šele v sobotnem mraku vrnila s polja, utrujena, že od daleč sem opazila njeno omahujočo hojo. Rekla je, da je okopavala, sadila veliko več fižola kot navadno, da bo vsaj tega dovolj, za lačne ljudi, ki vedno pogosteje prihajajo kupovat ali prosit za živež.

Po teh vrhovih sva iskala pot s kuratom Polda Tonetom

Zaradi velikih skrbi sta starša zadnje čase z očetom slabo spala, oba sta bila utrujena in postarana. Mama – zmeraj polna vedrine, se ni nič več nasmehnila.

»Kar čakati moramo, pripravljen sem na vse. Nikjer nisem varen«, je rekel oče. Še na misel mu ni prišlo, da bi pri okupatorjevi žandarmeriji iskal varstva. Kako krivičen je bil kasneje očitek o sodelovanju z okupatorjem!

V petek zvečer, 13. junija 1942, so partizani izvedli nov umor na Brezovici. V domači hiši so pobili tri člane Mravljetove družine: očeta in sinova Franceta in Vinkota. Tončeta pa so odvedli s seboj v gozd in ga ni nihče več videl. Tončka je bila tisto noč še pri nas na Ljubogjni. Zgodaj zjutraj se je odpeljala domov, ne vedoč za strahote pretekle noči. Niti slutila ni, da nikoli več ne bo videla svojega moža, da otrok, ki ga je nosila pod srcem, ne bo nikoli poznal očeta.

Naslednjo noč je skupina partizanov prišla k nam. Pasji lajež jih je naznanil. Takoj so se vsi zbudili. Mama je kriknila: »Tone beži, skrij se!« Dobro je vedela, da z očetom ne moreta zbežati. Tone se je res

Otroci se igrajo v taborišču - Avstrija in istočasno ...

... kličejo vrnjeni otroci: **»OČKA, MAMI, KJE STE?«**
Otroci! »Domobranski pankrti«

splazil na visoko omaro in skozi odprtino na podstrešje, skočil na pod ter se zaril v kup slame. Toda bilo je že skoraj poletje in slame ni bilo več veliko, iskali so ga, pa ga nekdo med njimi ni hotel najti. Pozneje mi je povedal: »Stal mi je na nogah, prav dobro me je čutil. Z bajonetom je suval v slamo okrog mene in govoril: Saj ga ni tukaj, iščimo drugje«. Po govoru je Tone sklepal, da je moral biti doma nekje v Posavju.

»Do zadnjega diha si bom zapomnil ta glas dobrega človeka«

Očeta so takoj odvedli na dvorišče in ga stražili. Samo enkrat se je sklonil, da bi naravnal korito, kjer smo napajali živino Partizan se je norčeval, oče pa je rekel: Kajne, sem še vedno skrben. Te zadnje očetove besede je slišal Tone.

Mama jim je morala odpirati omare in shrambe, da so nosili na voz vse, od hrane, kuhinjskega pribora do moških oblek in čevljev.

Potem sta s poveljnikom odšla še v tetino hišo. Tam je bila teta že pol ure pripravljena in se tresla od strahu. Ko sta vstopila, se je pomirila in rekla mami naj očeta pripravi na smrt.

»Saj je že pripravljen«, je odvrnila mama.

»Vama nič ne očitamo. Ženske niste nič krive. Toda oče in fanta so izdajalci,« je govoril partizan.

Teta: »Koga so izdali?« Povejte vsaj en primer, povejte vsaj eno osebo!« Poveljnik nekoliko v zadregi: »O tem bo razpravljalo sodišče, zdaj nimamo časa«. Nato je zahteval, da sta odklenila Mravletovo stanovanje. Ko je v spalnici zagledal njuno poročno sliko, je rekel: »Ta je že dober, ta je že naš.« Sliko je položil na omaro, ni je hotel gledati.

Iz kašče so prinašali vreče moke, fižola, prekajenega meso, lonce masti, kar se je pač dalo odnesti. Nato so šli še v spodnjo klet, vrata vanjo so vodila naravnost iz dvorišča. Tam so bile kadi kisle repe in zelja. Police za sadje so bile takrat že prazne.

Vse so preiskali, še zdaj niso verjeli, da Lojzeta ni doma. V resnici je bila to prva sobota, da ni prišel domov. Smo ga le prepričale, naj ostane na varnem.

Iz hleva so odvedli dva konja, ju vpregli pred naložen voz, nato še krave in telice. Nazadnje so odločili, da mora tudi mama z njimi. Prišla je še enkrat v zgornjo hišo, Tam sta z atom imela spalnico. Karl in mali hlapec Tonček Vrhovec nista smela nikamor iz sobe.

»Jaz moram tudi z njimi? Kako boste živeli, če mene ne bo nazaj,« je rekla mama s tresočim glasom. Karl je vprašal partizana kam ju peljejo in kdaj bosta spet nazaj doma. Dobil je polovičen odgovor, da ne daleč.

Nato se je žalostni sprevod začel pomikati z dvorišča po poti proti Vrzdencu. Mama je še enkrat klicala Karla in prosila partizana, da bi smela še enkrat v hišo, da bi rada še nekaj naročila za otroke. Ni ji

dovolil. Ta pogovor je slišal Tonček skozi odprto okno. Teta ni vedela, da so tudi mamo odvedli.

Nekaj po drugi uri, v zgodnjem nedeljskem jutru so odšli. Pri Ga-bršku so se obrnili na kolovoz proti Zagorici. Ob treh so bližnji kmetje, predvsem Šprinkovi, zaslišali smrtne krike: »Kaj sem vam storil? Kaj me pobijate? Moj Bog, moj Bog!« Nato en sam strel. Čez nekaj časa se kolona živine in partizanov pomikala mimo hiš in nato proti gozdovom v smeri Lesno Brdo, Ključ.

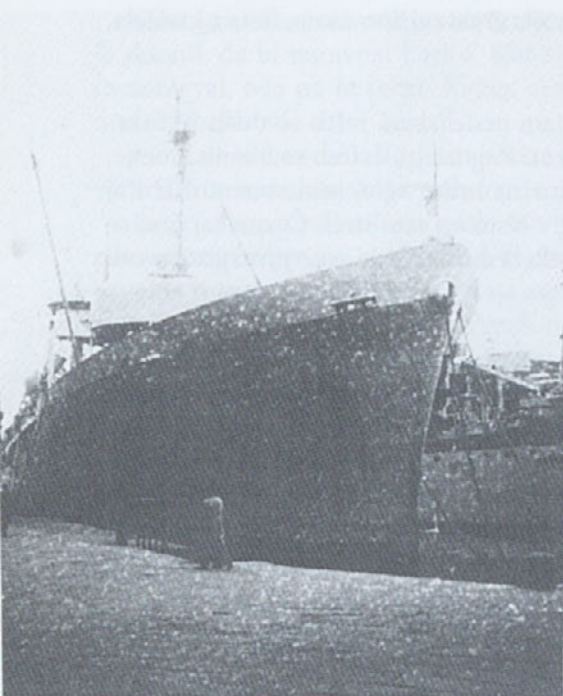
Ob prvem svitu so ljudje našli oba mrtva. Oče je bil ves razbit, mama pa ustreljena. Oba sta ležala na obrazih, tesno drug ob drugem.

Ljudje iz Zagorice so prišli z žalostnim sporočilom že pred prvo nedeljsko mašo. Doma sta bila le teta in Karl. Tone se je že pred dnem odpravil na Drenov grič in z vlakom v Ljubljano.

Sosedje so pomagali prepeljati trupli domov, ju umili, preoblekli in položili na pare.

Namesto domov - V daljni tuji svet. Težko je bilo slovo.

Ladja »General Black« čaka na begunce

Balenčev Miha se je s kolesom odpeljal v Ljubljano, napotil se je v semeniško poslopje in tam poiskal Pavleta. Potem smo se vsi sešli pri stricu Janezu in sklenili da morata Tone in Lojze ostati skrita v Ljubljani, midva s Pavlom pa pojdeva domov.

Ko sva hitela po bližnjicah proti Ljubogjni, so po glavni poti že hodili kropilci v gručah, vsa hiša jih je bila polna. Mama je bila lepa in spokojna, očetova glava pa tako razbita, da so ga pokrili z ruto.

Proti večeru so se obiski ustavili. V mraku je prišel Mihcevcene, ostal z nami nekaj časa in odšel, ko se je stemnilo. Ves večer smo bili

čisto sami. Nihče se ni upal čuti z nami, vse je bilo strah pred partizani, ki so zmožni takih zločinov.

»Le kako naj verjamemo, da hočejo narodu dobro. Ta umor je več kot dokaz, kaj nam pripravljajo ti zločinci.« Me je nagovorila daljna sosedka.

Bilo je strahotno tiho okoli doma, le kos je za hišo požvižgaval, zdelo se mi je da poje žalostinke. V hlevu je bila mukala edina krava, ki so jo pustili – roparji. Žalosten je bil njen debeli pogled, ni se premaknila, še voda v koritu je boječe šepetala.

Naslednji dan je prišel kropit Horjulski župnik. Bil je globoko pretresen, beseda mu je zastala v grlu. Prišel je tudi Horjulski podšupan,

posestnik Janež, izrekel sožalje v imenu občine in obljubil pomoč pri pogrebu. Oskrbel je konje in voz, da so krste prepeljali v cerkev in na pokopališče.

Pogreb je bil v torek, 16. junija. Ob prvem svitu tistega dne me je prebudil nenavaden šum, kot neko grgranje. Hitro pogledam k mrtvima. Mami je vrela kri iz ust. Tekla sem po vedro vode in brisače, poklicala še druge. Brisali smo kri, čistili obleko in krsto, dokler se kri ni ustavila.

»Da bodo vsaj mamu še videli lepo, ko pridejo bratje in sorodniki.

Zgodaj zjutraj so se pripeljali starejši bratje z avtom iz Ljubljane. Z njimi je prišel tedanji predstojnik lazaristov, g. L. Sedej, stric Janez in sorodniki iz Vrhnike. Nekaj pozneje je prišla še skupina mojih sošolk. Udeležba pri pogrebni maši je bila velika. Deset mašnikov je sodelovalo.

Nihče od cerkvenih pevcev se ni upal sodelovati, čeprav je bil oče od svoje mladosti do smrti član pevskega zbora. Orglal in pel je samo organist.

»V nebesa naj vaju spremljajo angeli, ob vajinem prihodu naj vaju sprejmejo mučenci...«

Tuja ladja nas je odpeljala v neznano.

Naš vsakdanji kruh. Študenta Jože Rant in Ivan Korošec v kamnolomu na Koroškem.

krščanskem življenju. Prav tako, kot sta ata in mama živela.«

Uboga starša!

Tolažilna molitev pogrebne obreda nas je spremljala na pokopališče.

K pogrebu je prišla tudi 92. letna očetova mama. Uro daleč je prišla peš z oddaljene kmetije v hribu nad Vrzdencem, kjer je bil naš ata doma.

Še tisto jesen smo tudi njo položili k večnemu počitku. Kar zaspala je, ni imela več volje do življenja.

Tiste večere, še dolgo po pogrebu, ni spal nobeden domačih v svoji sobi. Počivali smo v zatemnjeni kuhinji in se pogovarjali, da smo se vsaj nekoliko umirili.

Mene je še vedno vznemirjalo vprašanje: »Le kaj nam je mama še hotela naročiti, pa ji partizani niso dovolili?« Pavel je rekel: »Saj si lahko mislimo, kar je revica želela: da bi ostali dobri, da bi drug drugemu pomagali, da bi se oklepali molitve, vztrajali v veri in

SODELOVANJE KOMUNISTOV Z OKUPATORJEM

Ob začetku vojne z zahodnimi zavezniki je bila Nemčija še zaveznica Rusije. Zato so naši komunisti še mislili, da bosta v tej vojni Rusija in Nemčija korakali skupaj.

Komunistična partija Slovenije je zaradi tega februarja in marca 1941, tik pred napadom Nemčije na Jugoslavijo izdala v Ljubljani letak naslednje vsebine:

»Oficirji, podoficirji in vojaki! Ne odzivajte se mobilizacijskim pozivom, ki jih sprejemate te dni! Vedite, da vas hoče srbska čaršija izrabiti za topovsko krmo angleške plutokratske buržuazije proti Nemčiji, prijatelji in zaveznici, zaščitnici vsega delovnega ljudstva sovjetske Rusije.«

Zaradi tega stališča KPS so tudi komunisti v Sloveniji napenjali vse sile, da bi čim več slovenskega ozemlja zasedla nemška armada.

V posameznih slovenskih občinah, ki so bile zasedene že po Italijanih, so zbrali manjše skupine nepoučenih ljudi, da so šle s Hitlerjevimi zastavami, Nemcem naproti in jih prosili, naj bi te občine zasedli Nemci. Župana občine Šmihel – Stopiče pri Novem mestu, Brulc Franca, člana SL, ki se je takim poskusom postavil po robu in njegovega starejšega sina, so pozneje ubili v Gaberju pod Gorjanci.

V okolici Trebnjega so komunisti po svojih agentih z lažno propagando zbrali skupino ljudi pod vodstvom komunističnega učitelja, jih opremili s Hitlerjevsko zastavo in peljali v Trebnje, kjer je prišlo do spopada z italijanskim okupatorjem in je to nesmiselno igro plačalo 32 ljudi s svojim življenjem.

V Zadvoru pri Ljubljani so se zbrali komunisti in nekaj simpatizerjev iz okolice ter šli s cvetjem, pijačo in zastavo do nad Javorja, kjer so se ustavili Nemci in jih prosili, da naredijo mejo spodaj pri Zadvoru, ker ne marajo Italijanov, ker ti imajo papeža »Prosimo in hočemo vas.«

V Ljubljanski pokrajini pa so vodilni komunisti takoj v začetku stopili v stik z Italijani. Z ozirom na italijanski značaj so partizani za to zvezo uporabljali ženske. Tako je n.pr. k šefu italijanske obveščevalne službe pri armadnem zboru, majorju D'Amatiju, hodila Emilija Kraigher roj. Kreps, žena Vita Kraigherja. Vzdrževala je zvezo z generalom Robot-tijem, Redno je dobivala od italijanskih oblasti po želji vsa potrebna dovoljenja za partizane, da so se mogli svobodno gibati.

V povelju glavnega partizanskega štaba z dne 12. Decembra 1934 stoji zapisano: »Kjer koli se Nemci pomikajo proti severu, jim sledite. Nemce je treba pustiti, da se umaknejo brez borbe.

Dajte čim večjo iniciativo tudi vašim podrejenim, ki pa morajo imeti v vidiku našo direktivo, »da z Nemci ne izzivamo borbe mi, dokler Nemci ne podvzamejo sovražnosti proti nam, tudi mi ne napadamo njih.«

Povelje sta podpisala: Boris Kraigher, politkomisar in Jaka Avšič general – namestnik komandanta.

Eden od uničevanja slovenskega življa so bile okupatorjeve racije. Močni oddelki vojaštva so obkolili posamezne kraje, ali predele mesta in iz njih pobrali vse moške, katere so potem zvozili v vojašnice, pred posebno komisijo. Ta je odločala ene na desno, druge na levo. Ene so izpustili, druge za internacijo.

V teh komisijah so sedeli zaupniki, člani komunistične partije, ki so skupno z Italijani pošiljali v internacijo nasprotnike komunizma.

Glavna zaupnika v teh komisijah sta bila **Ivan Rozman** iz Ljubljane, ki se je februarja 1942 vrnil iz gozda ter nastopal preoblečen v karabinerja ter **Ivan Mohor**, član komunistične partije, prav tako preoblečen v karabinerja.

Ko je bil 1. januarja 1944 odkrit v Ljubljani arhiv partizanske obveščevalne službe, je bilo odkrito, da je **Mohor** eden glavnih obveščevalcev v Ljubljani.

Zaradi tega ni čudno, da so komunisti ob racijah še vsi živeli v Ljubljani, dva do trikrat odpeljani v vojašnico pred komisijo, pa ni

bil nikdar nobeden določen za internacijo. Mnogi pa sploh niso bili odpeljani v vojašnico, ker so jih Italijani že preje obvestili, v katerem delu mesta bo racija.

Vse je bilo »naravno«, če vemo, da je bil vodja italijanske obveščevalne službe kapitan D'Amata, njegova priležnica pa je bila **Emilija Kreigher, roj. Kreps**, žena vita Kreigherja, voditelja varnostne obveščevalne službe pri komunistih.

D'Amata je po njenih navodilih iz seznama vedno črtal vidnejše komuniste. Ta ženska **Emilija** je odločala izpustitev komunistov iz zaporov, ter preskrbovala propustnice za gibanje po terenu. Oblast so komunisti imeli celo po koncentracijskih taboriščih.

Tako ob javni ali tajni kolaboraciji so partizani osvobajali slovenski narod.

M. L.

PTRIČE SO SPREGOVORILE

Večino gorja je v letih 1942 do 1946 prihajalo na Dolenjsko, Grosuplje in Stično iz Ljubljane, Zaloga, Podlipoglava, Police in Stične.

Bliska vas – zaselek nad vasjo Polica pri Grosupljem. Skrit v obrobje gozdov Bukovja in Osredka. Pred vojno so bile tu štiri hiše, danes je vas in novo vikend naselje. Novi prebivalci skoraj ne vedo, da je bilo tu v okoliških gozdnih največje morišče nedolžnih ljudi iz okoliških krajev in Ljubljane.

Njihov greh je bil, da se niso pokorili peščici organizatorjev in morilcev KPS. Branili so svoj dom, lastnino in vero. Bili so zverinsko mučeni in pobiti. Nekateri so imeli celo svoj grob, za druge je bil dober celo gozdni jarek pokrit z vejevjem. Ker je bilo streliva škoda je bilo ubijalsko orožje kramp, lopata, noži.

Spomladi leta 1942 so se začele ustanavljati partizanske grupe. Na Polico so prihajali razni aktivisti, nekaj iz Ljubljane, nekaj iz Grosuplja. V Bliski vasi je bil štab »brigade«.

»Brigada« je imela svoje taborišče nekaj časa na Janezkovem vrhu, nekaj časa pa na Osredku

Začelo se je veliko pobijati nedolžne kmečke ljudi in mlade, zlasti študente. Najprej so jih nekaj privedli iz Dobrunj in Bizovika, (Jakoše, očeta, sina in bratranca, učiteljsčnika Pavčiča.) Zverinsko so jih mučili od večera in celo noč do jutra. Zjutraj so jih odgnali do Kučmarjevega gozda, kjer so pospešili mučenje, nato so jih žive z lopatami preštihali, in še umirajoče pokrili z vejami in nekaj ptsti.

Okrog Bliske vasi je sčasoma začelo grozljivo smrdeti, zaradi tega se je štab preselil v Osredek. Ko sem nekega dne prišla v naš gozd so se pod drevesi poznali vdrtine grobov. Pa tudi po drevju se je razločno videlo, kje so imeli žrtve privezane. Odlomila sem vejico in jo potisnila v grob, da bi ga zaznamovala, pa je bila, ko sem jo presadila, krvava. Ko sem se ozirala naokoli, sem na lastne oči ugotovila, da je polno grobov, tudi neznosno je smrdelo, ker so bili čisto malo pokriti s prstjo. Ker je tam precej globokih grabnov, z nezakopanimi trupli, pokriti samo z vejami V grabnih je voda, ki izpira mrliča, tako, da je tudi voda smrdela in jo živina ni marala piti.

Moški si v gozd sploh niso upali, le ženske in otroci smo v jeseni sami grabili listje. Nekega dne me je soseda prosila, naj grem še njej pomagat nekaj listja nagrahit. Začele sva grabit prav pri partizanskem taborišču, pa so se začele nama kotaliti človeške kosti in lobanje. Bile sva globoko presenečene. Pokrile sva jih z listjem in hitro odšle.

Pravili so, da jih je nekdo iz vasi in s tovariši iz Bizovika in Dobrunj pokončal čez 200.

Bil je primer, ko je kmet šel skozi gozd pa je srečal »pogrebce«, ki so se vračali z krampi in lopatami.

Nekega večera so prišli »likvidirat« gostilničarja s Police. Razbijali so po zaprtih vratih in ko jim je gospodar odprl, ga je partizan ustrelil. Čez nekaj ur je umrl. Po hiši so vse pokradli, nato pa hišo zažgali. To je že merilo na obup vaščanov. Po »posvetovanju«, so se Poličani oborožili in postavili stražo.

Pozneje so prišli v vas italijanski karabinerji. Vsaj za nekaj časa se je

ustavilo množično pobijanje nedolžnih. Po dnevi so bili vaščani varni, ko pa je nastopila noč, so šli nekateri moški prenočit v gozd, doma pa smo v temi čakali, kdaj udarijo s puškinimi kopiti na okno.

Kadar so prišli partizani v vas, se je komanda vselej naselila pri sosedu, kjer so imeli veliko in toplo hišo. Imeli so vsak dan sestanke, sosed pa ker je bil iznajdljiv se je zaprl v kamro ter v neposredni bližini poslušal, kaj se pogovarjajo, potem pa je prišel k nam in povedal kar je slišal. Prva in najpomembnejša točka je bilo vedno: »Najprej moramo uničiti vero in moralo, potem bomo lahko šele svobodni.« In to jim je skoraj uspelo.

Junija leta 1942, sta bila zverinsko umorjena naša soseda. Obsodili so ju po hitrem postopku, verjetno v Bliski vasi. Odgnali so ju za vasjo na Blečji vrh in ju tam za grmom usmrtili tako, da so jima prerezali glave, a jih niti zakopali niso. Čez nekaj dni je šla tam mimo naša soseda, pa ju zagleda, kako ležita tam za grmom s odrezanima glavama. Reva bi kmalu umrla od strahu. Ni pa znano, ali jih je potem kdo zakopal, ali so jih živali z površja raznesle. Vzrok je bil verjetno ta, da nista hotela iti v partizane.

Pri nas so vsi vojaški obvezniki pristopili v vaške straže.

Jaz, komaj petnajst letna sem morala »s trebuchom za kruhom« Zaposlila sem se kot gospodinjska pomočnica pri enem naših sosedov. Čez dva meseca pa je odšel gospodar z domobranci na Koroško. Tako sva ostali dve slabotni ženski s štirimi otroki in dvema starčkoma za vse sami na veliki kmetiji, v večnem strahu kdaj bodo prišli ušivi, pijani partizani in nas pobili.

Že konec junija pa smo izvedeli, kaj se je zgodilo z domobranci, po angleški izdaji. Sosed je bil že pred breznom pa se mu je posrečilo pobegniti in je prišel domov.

Doma se niti jokati ni upal nihče, sami šepetali smo. Smo iz poliške fare, kjer so jih pobili 29.

Čez nekaj mesecev pa so še pobili več civilistov, ker so preveč vedeli, kateri so na lastne oči videli kako je znani komunist pripeljal Italijane

pred partizanski bunker, da bosta sodila vrnjene domobrance. Za vsakega domobranca je prišlo KLO (krajevni odbor) Vprašanje: »Ali ga pustijo pri življenju, ali ga likvidirajo« In za vse je partizan pritrdil »likvidirajo«. Pri življenju so pustili samo mladoletnike a so jih stradali in mučili dva meseca, šele potem so jih izpustili. Iz Police so bili štirje, sedaj je živ samo eden.

ŠE O PARTIZANSKI KOLABORACIJI

Titova pogajanja z Nemci, spomladi 1943 niso le dokazano dejstvo, temveč je to sodelovanje splošno znano.

Tito se je že poleti 1942 prizadeval doseči pri Nemcih določitev rezervata (določenega ozemlja), v katerem se ne bi medsebojno napadali, da lahko vse sile usmeri proti četnikom. To je bila njegova »osvobodilna« politika. Od Drenove (december 19419 naprej, ko je s Kardeljem razglasil, da prehaja osvobodilni boj v svojo drugo, revolucionarno etapo in skladno s tem ustavil bojevanje proti Italijanom

(to partizansko – italijansko kolaboracijo smo mi protikomunistični borci v živo doživljali, posebno ob Grčaricah in Turjaku.O.P.)

Mihajlovič se ni nikoli pogajal z Nemci na tako visoki ravni.

(Iz Bajtove knjige Bermanov dosje)

Bernard Nežmah

NESMISELNOST PARTIZANSKEGA BOJA 1941–1945

Prinašamo zgodovinske dokazilne izjave prof. dr. Aleksandra bajta v njegovi knjigi »Bernardov dosje«, ki postavlja na laž partizansko OF in razgalja vso podlost Tita in njegovih lakajev.

V ofenzivi prek Gornjega Vakufa in Prozorja na Neretvi so partizani ponudili pogajanja, ki so jih Nemci sprejeli. To se je vedelo, o tem je Djilas pisal, a ne vsega. Moja ocena je, da so Nemci omogočili Titu, da je pobegnil iz obročja Nemcev.

Nemci so sprožili ofenzivo z namenom, da uničijo Tita, toda tik pred koncem ofenzive nenadoma ustavijo svoje čete in mu dopustijo, da brez nevarnosti za hrbet obračuna s četniki.

Tito je ponujal Nemcem umik na italijanskem področju Sandžak in Črno goro. Obljubil je prepustitev celega severnega dela s pasivizacijo partizanskega gibanja. Predvsem pa so eksplicitno obljubili in se tega držali, da partizani ne bodo več napadali železniške proge Zagreb – Beograd, ki je bila izredno pomembna za Transporte do Grčije in Afrike. Tito je dejansko umaknil svoje čete s teh področij, da bi Nemcem pokazal dobro voljo. To se ni začelo šele na Neretvi. Zgodovinar Clissold pravi, da so bili stiki preko nemškega polkovnika Otta, ki je bil član komunistične partije Nemčije. To je bilo že novembra 1942 ko je Tito poskušal napraviti dogovor, da jim Nemci pustijo svobodno ozemlje med italijansko Dalmacijo in Hrvaško, on pa v zameno ne bo več napadal.

V angleških izdajah najdete pri Djilasu, veliko pa je objavil tudi Dedijer. Sam Tito je to ves čas zanikal, da se je dogovoril z Nemci, resnica pa je, da so dosegli celo izmenjavo Titove bivše žene Herte Hass, Velebitovo ženo pa so partizani zamenjali za nemške ujetnike.

Krucialna razlika med Mihailovičem in Titom je bila, da so partizani trgovali z Nemci za izpustitev svojih bližnjih sorodnikov, medtem ko je bila Mihajlovičeva žena zaprta v beograjskem taborišču Bajnica.

Mihajlović ni nič naredil, da bi jo izpustili, pri partizanih pa so bile menjave stranski produkt. V nemškem tekstu stoji zapisano: »**Mi partizani nismo nasprotniki Nemcev, naš interes je uničenje četnikov**« (str. 5 Bermanov dosje). Četniška ideja odpora je bila, da koncentrirajo svoje sile in čakajo s vsesplošnim odporom na čas prihoda Zaveznikov. Ker so Nemci dosledno izvajali povračilne represalije nad civilnim prebivalstvom je Mihajlović četniške napade omejil, zaradi prelivanja krvi civilistov.

Pri partizanih je treba upoštevati sistematično vzgojeno sovraštvo. Kidrič je zapisal, kako komunist brez usmiljenja strelja na sovražnika, kar pri četnikih ni bilo sovraštva. Njihovi voditelji niso vzgajali vojske v tako sistematični krvoločnosti.

Tito je po vojni na 5. Partijskem kongresu nonšalantno pripovedoval, kako je partijska linija uničevala ves državni aparat, pobijala orožnike, mestne in okrajne svetnike in uničevala vse arhive.

To je bil partijski sklep iz Stolic, septembra 1941. Kar je meni jasno danes, da je med vojno padlo 1.700 000 ljudi. Ko sem sam računal statistične izgube pred leti, sem prišel do iste številke. Tito se je s to številko tolkel po prsih. Čemu je bilo to potrebno?

Jugoslavija bi bila osvobodjena ne glede na Titove partizane. Do naših nacionalnih meja bi se Slovenci razširili v vsakem primeru. To je angleški zunanji minister Eden obljubil knezu Pavlu pred 27. Marcem 1941.

S komunisti je gotovo da smo zaradi njih, izgubili Trst. Trst je Kardelj zavestno odstopil Italiji zato, ker so se bali konfrontacije z zavezniškimi armadami. Trst je bil takrat prvič prodan, čez čas pa še enkrat, ko ga je Tito prodal šefu italijanskih komunistov Togliattiju v interesu uspeha na italijanskih volitvah.

Ne vidim razloga, zakaj bi se morali Jugoslovani boriti na nož z Nemci, ko je bilo popolnoma jasno, da je vprašanje osvoboditve odvisno samo od rezultata spopada med glavnima blokoma.

Tudi faktično je bila Jugoslavija osvobodjena šele po kapitulaciji Nemčije, kot ena zadnjih okupiranih držav. Zaradi želje Tita, da dobi Srbijo v svoje roke in jo očisti od četnikov, so leta 1941 nemške postojanke v Srbiji ostale na najbolj vzhodni točki Evrope. Tu je prevaral generala Wilsona, ki je bil komandant Sredozemlja. Ta je zahteval od Tita, da skupaj z njegovimi in ruskimi silami prepreči Nemcem pobeg iz Grčije. Tito pa se je raje boril proti četnikom, kot proti Nemcem. To je bilo satansko sovraštvo. Nemci so se v celoti umaknili iz Grčije in postavili novo obrambno linijo, ki je za pol leta podaljšala okupacijo severnega dela Jugoslavije.

Topniška baterija, ki so jo Angleži izkrcali pri Gružu s soglasjem Tita, je na bojišču nastopala samostojno in se prebila do Trebinja. Takrat pa je Tito pogruntal, da je stvar preresna in jih je enostavno poslal v Zaledje Dubrovnika, kjer so čakali križem rok do evakuacije v začetku leta 1945. Tito je bil trdno odločen, da prepreči kakršno koli izkrcanje zahodnih zaveznikov na jugoslovanski obali. Bilo mu je jasni, da kjer koli bi se izkrcali bi postavili pod vprašaj komunistično ureditev v Jugoslaviji.

Tito je generalu Aleksandru preprečil, da bi v zadnji fazi šel na Dunaj prek ljubljanskih vrat. V angleških dokumentih stoji zapisano: »da bi bilo pametno prenesti sodelovanje od partizanov na domobranco, četnike, da bi se preprečila ekspanzija komunizma na zahod.

Povsem drugače pa je bil naklonjen Tito z Rusi. Uradna zgodovina pravi, da je septembra 1944 dovolil generalu Tolbuhinu, da je vkorakal v Jugoslavijo z rusko armado. Dne 5. julija pa je pisal Stalinu dolgo pismo, v katerem ga prosi, da pošlje svoje čete prek Karpatov, da bo pomagal pri osvoboditvi Jugoslavije, ne le proti Nemcem, temveč proti četnikom.

Ruska vojska je dejansko prišla na povabilo Tita.

Kamor koli je prišla ruska armada, je radodarno uvedla komunistični režim. Mihajlović pa je bil za Nemce sovražnik števil 1. Hitler ga enostavno ni mogel požreti. To je bilo povezano z nemškosrbskim antagonizmom. V prvi svetovni vojni.

Mihajlović je predstavljal srbsko kraljevo vojsko. Zato nikoli ni prišlo do pogajanj med četniki in Nemci.

Edinkrat je Mihajlović sedel za isto mizo, to je bilo novembra 1941 v Kavarni Divci na Kolubari, ko jih je prosil za orožje. Nevarno je bilo, da mu partizani obkolijo Ravno goro. Srečanje je bilo z agenti Abwehra, ki so imeli drugačno politiko od Gestapa.

Nemški sogovornik je rekel Mihajloviću, da mu ponuja samo to, da se lahko brezpogojno preda. Mihajlović je vstal in mu zabrusil, da zato ni treba tako visokega sestanka, se obrnil in odšel.

Srečanje avgusta 1944 v Napoliju je bilo sistematičen trik, kako prevarati Churchilla.

Od tu naprej je angleški premier uvidel, da Tito z njegovim orožjem pobija četnike.

Navzlic dokazom o Titovi revoluciji pa partizane legitimirajo Angleži, ki so se odločili že leta 1943, da bodo podpirali partizane in ne četnike.

Ko je Evropa smatrala, zlasti intelektualna, da se nam odpira nova doba pravičnosti, ki vlada v Sovjetski zvezi, je bilo veliko ljudi prepričanih, da se tam cedita mleko in med. Intelektualci nosijo največjo odgovornost. Za slovenske razmere je to Kocbek.

Če morda ne bi bilo njegove politike, njegove sposobnosti, da je kot krščanski socialist, kot katoličan, kot pobožen človek, ki moli k Bogu, - da je on sprejel ideologijo osvobajanja prek likvidacije svojih političnih nasprotnikov, to je strahotno.

Kocbek je bil usodno žalostna figura. Če je plačal s politično likvidacijo po vojni je bila to majhna kazen zato, kar je naredil v naivni veri.

Slavko Skoberne

Avtokritika dr. Aleksandra Bajta o svoji knjigi

Bajt pravi, da bi se njegovo delo lahko glasilo Bermanova oporoka. V svojem delu odkriva lastno življensko pot, posvečeno mlajšim rodovom, ki niso doživeli državljanske vojne in .komunistične revolucije

Državlјansko vojno so sprožili komunisti ki so zaslepljeni z ideologijo neodgovornosti, pogнали v smrt desetisoče ljudi. Med štiriletno morijo so sami počel tisto kar so očitali političnim nasprotnikom: Pobijali, mučili, požigali, lagali, kolaborirali s silami Osi Ko odpiramo zadnjo stran, Bermanovega dosjeja, se nam Užička republika, bitka na Neretvi prikazuje le še kot partizanska epika. Bajt z navajanjem številnih virov

dejansko odkriva lažno masko rekoč:

»Na območju Užičke republike, kot v Srbiji in Sloveniji se niso bojevali samo partizani, prav tako so se bojevali tudi Dražini četniki in domobranci.

Dr. Bajt po lastni izjavi ni bil član KP, je pa sodeloval s slovensko in zvezno komunistično vlado.

Bajt se je odločil, da odpotuje v Beograd. Tu je srečal Vando Zihervlovo, sestro Borisa Zihervla. Vanda ga je priporočila Leskovšku – Luki, in idustrijskemu in rudarskemu ministru. V polurnem razgovoru je Bajt postal direktor tovarne nogavic na Polzeli v Savinski dolini.

Tito in general Mihajlović sta imela precej skupnega glede predvojnih političnih in socialnih razmer. Tito je hotel bolševizacijo, Mihajlović bi vse spremembe izvajal v okviru monarhije. Bil je minister, član jugoslovanske vlade v Londonu vse do dneva, ko ga je kralj Peter II izdal po Churchillovi zahtevi

Mihajlović je bil pred vojno poveljnik 37. peš polka v Celju in zelo naklonjen Sloveniji.

Dr. Bajt je obsodil komuniste, ker so sprožili oborožen odpor. Morali bi čakati do konca in skupaj z zavezniki udariti na Nemce.

Kardelj se je leta 1945 prikazoval kot velik humanist, toda on je bil tisti, ki je od partizanov zahteval, da izvajajo teror, da požigajo in pobijajo zlasti krščanske ljudi. Vojno so izrabili za dosego svojih ciljev.

Miloš Muhič, ki je leta 1946 zastopal obtožnico proti generalu Mihajloviću je zapisal, da Dražini četniki niso bili kolaboracionisti. Četnikom je bilo že od začetka jasno, da je Nemec njihov sovražnik.

Dr. Bajt se sprašuje: »Leta 1943 je bilo popolnoma jasno, da bodo zmagali zavezniki Churchill je šele takrat začel podpirati Tita. On si je enostavno vtepel v glavo, da to kar se dogaja v Jugoslaviji, ni državljanska vojna. Šele po posvetovanjih v Caserti in Napoliju avgusta 1944, je začel sumiti, da nekaj v Jugoslaviji ni v redu.

Lepo prosimo naročnike, ki ste v zaostanku, da skušate poravnati naročnino Tabora, ker boste le tako omogočili redno izhajanje naše revije.

Naročnina je zmerno nizka že vsaj 10 let. Nismo je, in je ne bomo povišali čeprav smo mnogokrat v stiski. Če bi plačevali vsi naročniki, bi bilo komaj za tisk in pošto. So pa še drugi stroški, pa upokojenci, brezplačno pošiljanje bolnikom, vdovam, ki težko zmagujejo. Vendar vztrajajo in vztrajamo mi zaradi besede resnice.

Vztrajamo, da branimo čast naših bratov, ki so jim zasuli usta. Vztrajamo, da bo narod spoznal, da se nismo šli bele in rdeče, temveč smo branili dom pred nasiljem. Vztrajamo, kar nas je Bog ohranil in rešil »moritve velike«, da izpolnimo naše poslanstvo. Ob vsaki novi številki pa čutimo Božjo in Vašo pomoč, dragi prijatelji, ki nam pomagajte.

Hvala vsem in vsakemu posebej!

Kadar pa Vam je mogoče, prispevajte v Tiskovni sklad. S tem omogočite zmanjševati primankljaj.

Za razumevanje lepo zahvalimo!

Pisateljska družina - Frane Balantič - Argentina

Mnižica udeležencev ob ustanovnem Taboru I. 1956 v Ramos Mejiji - Argentina

DAROVALI SO

Tiskovni sklad:

Dr. med. Jurečič Albert \$ 150.-

Družina Šekoranja..... \$ 100.-

Selan Francka..... \$ 50.-

Zadnikar Boštjan..... \$ 50.-

Dr. prof. Baš Angelos \$ 20.-

Šimenc Jože \$ 25.-

Aubelj Anton..... \$ 20.-

Bergant Tine C. Dls 50.-

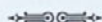
Zajec Olga Dls 30.-

Erjavec Anica \$ 20.-

Drenik Andrej..... \$ 20.-

Največja sreča je osrečiti druge.

Prisrčna hvala vsem darovalcem. Bog vam povrni v sreči, uspehu in zdravju!

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov.

TABOR je last zveze DSPB - TABOR

Mnenje Tabora predstavljajo članki, ki so podpisani od Glavnega odbora.

Tabor izdaja konzorcij.

Urejuje in odgovarja uredniški odbor glasila.

• • •

TABOR is the voice
of the Confederation of the United Slovene Anticommunists.

• • •

TABOR es el órgano
de la Confederación de los Anticomunistas Eslovenos Unidos.

• • •

NAROČNINA (letna):

Za Slovenijo in Evropo 20 €.

Za vse druge države 20 USA dolarjev.

• • •

*Dopise, članke, poročila in nakazila
pošiljajte na naslov konzorcija:*

Mag. Ivan Korošec,

Bratov Učakar 90

1000 Ljubljana

Slovenija.

E-mail: ivankorosec@hotmail.com

• • •

Glasilo Tabor ureja uredniški odbor

Tehnični urednik: Andrej Gale

Tiskovna poročila: dr. Peter Urbanc

Konzorcij: mag. Ivan Korošec

Tiskarna: Rudi Mišmaš, Šmarje Sap

Slovenski kozolec - toplar, preživel je revolucijo

